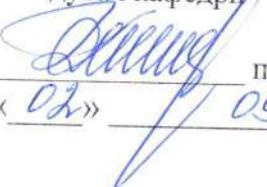

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра геоматики, землеустрою та планування територій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 prof. ШЕВЧУК С. М.
 «02» 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ ТА УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

освітньо-професійна програма	Геодезія та землеустрій
спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
галузь знань	19 Архітектура та будівництво
освітній ступінь	бакалавр
факультет/інститут	ННІ агротехнологій, селекції та екології

Полтава
2024–2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Земельні відносини та управління земельними ресурсами для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Геодезія та землеустрій спеціальності 193 Геодезія та землеустрій.

Мова викладання – державна.

Розробник:

Чувпило Вадим Вікторович, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри геоматики, землеустрою та планування територій.

«02» вересня 2024 р.

(Вадим ЧУВПИЛО)

Схвалено на засіданні кафедри геоматики, землеустрою та планування територій

протокол від 02 09 2024 р. № 1

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми Геодезія та землеустрій

«02» вересня 2024 р.

(Вадим ЧУВПИЛО)

Схвалено головою Ради з якості вищої освіти
спеціальності 193 Геодезія та землеустрій

протокол від 1 вересня 2024 р. № 1

(Світлана НАГОРНА)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курс)	4
Семестр	7
Лекції (годин)	22
Практичні (годин)	18
Самостійна робота (годин)	80
у т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), (годин)	-
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: вивчення сутності і особливостей управління земельними ресурсами, його методів та механізмів; сформувати систему знань, умінь і навичок в галузі управління землями різного цільового призначення; формування практичних навичок з обґрунтованого прийняття управлінських рішень у галузі земельних відносин із позицій сталого розвитку.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є освітні компоненти «Основи землеустрою та кадастру», «Основи наукових досліджень у геодезії та землеустрої», «Землевпорядні вишукування та проєктування».

4. Компетентності

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою.

загальні:

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК09. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та

ведення здорового способу життя.

фахові:

ФК 03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

ФК 08. Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів.

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.

ФК 13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

5. Результати навчання

РН 3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

РН 4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

РН 6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.

РН15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН 3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.	Уміти доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію з проблем земельних відносин та управління земельними ресурсами на різних рівнях.
РН 4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.	Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали що регулюють сферу земельних відносин України.
РН 6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.	Знати історію розвитку земельних відносин в Україні, місце земельних ресурсів в загальній системі знань про природу і суспільство.
РН15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.	Розробляти і приймати ефективні рішення щодо управління земельними ресурсами, у тому числі за умов невизначеності.

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда. Наочні методи: ілюстрування, демонстрація. Практичні методи навчання: конспектування,

вправи, практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою. Пояснювально-ілюстративний метод. Частково-пошуковий метод. Метод проблемного викладу навчального матеріалу. Метод портфоліо. Інтерактивні методи: мозковий штурм, дискусії. Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій та комп'ютерних програм.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Земельні відносини та їх регулювання.

Земельні відносини та їх значення у сучасному суспільстві. Визначення понять: землеволодіння, землекористування, земельна власність. Земельні права та обов'язки. Законодавство у сфері земельних відносин. Типи земельних відносин. Роль земельних відносин у сталому розвитку. Земельна реформа. Огляд земельної політики в Україні.

Тема 2. Законодавство у сфері земельних відносин України.

Історія та етапи розвитку законодавства про землю в Україні. Законодавство про землю у період незалежності України. Ключові нормативно-правові акти, що регулюють земельні відносини. Земельний кодекс України: структура та зміст. Інші законодавчі акти, важливі для земельних відносин. Земельне право та права суб'єктів земельних відносин. Земельне право та земельний кадастр. Роль земельного кадастру у системі земельних відносин. Міжнародні аспекти законодавства у сфері земельних відносин.

Тема 3. Об'єкти та суб'єкти земельних відносин.

Об'єкти земельних відносин. Визначення об'єктів земельних відносин. Земельні ділянки як основні об'єкти правовідносин. Різновиди об'єктів земельних відносин: сільськогосподарські, промислові, житлові тощо. Суб'єкти земельних відносин. Роль суб'єктів у системі земельних правовідносин. Власники земельних ділянок: громадяни та юридичні особи, орендарі та користувачі землі. Правовий статус суб'єктів земельних відносин. Участь держави в земельних відносинах. Регулююча роль держави в земельних відносинах. Органи земельного управління. Роль та функції органів місцевого самоврядування у земельних відносинах. Державні органи, відповідальні за земельне управління. Взаємодія між органами та суб'єктами земельних відносин. Інвестори та їх вплив на земельні відносини.

Тема 4. Склад та цільове призначення земель України.

Землі України. Категорії та характеристика земель. Встановлення та зміна цільового призначення земель. Наслідки порушення порядку встановлення та зміни цільового призначення земель. Землі сільськогосподарського призначення. Якісний стан земель. Землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Землі оздоровчого та рекреаційного призначення. Землі історикокультурного призначення. Природно-сільськогосподарське районування. Кадастрові одиниці. Класифікація

землекористувань та форм земельної власності.

Тема 5. Використання земель різного цільового призначення.

Законодавство щодо цільового призначення та управління земельними ресурсами. Цільове призначення сільськогосподарських земель. Визначення ролі та значення сільськогосподарських земель. Особливості використання сільськогосподарських земель для різних видів сільськогосподарської діяльності. Індустріальне використання земель. Роль промислових земель у розвитку промисловості. Вплив промислового використання на навколишнє середовище. Житлово-комунальне використання. Розвиток житлового будівництва та його вплив на інфраструктуру. Природно-заповідне використання та охорона природи. Проблеми та виклики використання земель різного призначення. Порівняння систем використання земель в різних країнах.

Тема 6. Наукові основи управління земельними ресурсами.

Визначення та важливість управління земельними ресурсами. Зв'язок між наукою та ефективним управлінням земельними ресурсами. Загальні принципи управління земельними ресурсами. Принципи сталого розвитку в контексті земельного господарювання. Засади раціонального використання та охорони земель. Геоінформаційні технології в управлінні земельними ресурсами. Використання сучасних технологій для картографування та моніторингу земель. Економічні аспекти управління земельними ресурсами. Управління конфліктами та сприяння соціальній відповідальності в земельних відносинах. Передові технології та інновації у сфері земельного господарювання. Потенціал міжнародного співробітництва в сфері земельного господарювання.

Тема 7. Управління земельними ресурсами в сучасних умовах.

Визначення земельних ресурсів та їх важливість для розвитку суспільства. Управління земельними ресурсами у контексті сучасних змін в економіці та законодавстві. Огляд найновіших законодавчих ініціатив в сфері земельних відносин. Використання сучасних технологій у геопросторовому аналізі земель. Електронна реєстрація та моніторинг земельних ділянок. Реформи в управлінні земельними ресурсами. Земельні відносини в умовах війни. Вплив війни на земельні відносини та розподіл земельних ресурсів територіальних громад для сільського господарства, промисловості та житлової забудови. Заходи для забезпечення стабільності та управління земельними ресурсами під час війни та у поствоєнний час. Перспективні шляхи вирішення проблем та покращення управління земельними ресурсами в Україні.

Тема 8. Управління землями природно-заповідного фонду.

Огляд основних законів та нормативно-правових актів, що регулюють управління землями природно-заповідного фонду. Роль державних органів та місцевого самоврядування у виконанні законодавчих вимог. Аналіз структури та функцій мережі природно-заповідного фонду в Україні. Успішне управління та

досягнення в збереженні природних екосистем. Сучасні методи моніторингу та їх вплив на прийняття управлінських рішень. Значення взаємодії з громадськістю у збереженні природних ресурсів. Роль громадських організацій та активістів у процесі управління землями природно-заповідного фонду. Ідентифікація основних викликів у сфері управління землями природно-заповідного фонду.

Тема 9. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.

Визначення оздоровчого та рекреаційного призначення земель та їх важливість для фізичного та психічного здоров'я населення. Зв'язок з міським та сільським плануванням. Огляд законодавчих основ управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення. Інфраструктура рекреаційних зон. Сучасні стандарти та вимоги до інфраструктури в рекреаційних зонах. Розвиток рекреаційної інфраструктури в містах та на сільських територіях. Способи збалансованого підходу до рекреаційної діяльності та збереження екологічної рівноваги. Значення правильного управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення для сталого розвитку суспільства.

Тема 10. Управління землями історико-культурного призначення.

Поняття земель історико-культурного призначення та їх роль для збереження культурної спадщини. Управління землями історичних та культурних пам'яток. Нормативно-правове регулювання управління землями історико-культурного призначення в Україні. Збереження пам'яток культури та архітектури. Роль державних та громадських ініціатив у збереженні історичних об'єктів. Проекти та програми з реставрації та утримання історико-культурних пам'яток. Взаємодія громадських організацій та активістів у збереженні історико-культурної спадщини. Туризм та рекреація на історико-культурних землях. Дотримання етичних та культурних стандартів у процесі управління історико-культурними землями.

Тема 11. Управління землями з особливим режимом використання.

Статус земель з особливим режимом використання та їх значення для забезпечення екологічної стійкості та збереження природних ресурсів. Огляд правового регулювання управління землями з особливим режимом використання. Закони та нормативні акти, що регулюють використання та охорону таких земель. Види земель з особливим режимом. Землі водного фонду: особливості управління прибережними та водними зонами. Управління лісовими ресурсами та лісовими фондами. Агроландшафти та землі сільськогосподарського використання. Особливості управління агроландшафтами та землями, які використовуються в сільському господарстві. Сучасні підходи до сталого використання сільськогосподарських земель. Управління землями з особливим режимом використання для забезпечення сталого розвитку.

Тема 12. Управління охороною земель.

Роль охорони земель у забезпеченні сталого розвитку під час війни та на етапі поствоєнного відновлення. Вплив війни на земельні ресурси. Аналіз викликів та ризиків для охорони земель в умовах військового конфлікту. Заходи та стратегії для захисту та відновлення земельних ресурсів під час війни. Організація охорони земель. Роль державних органів та місцевого самоврядування в управлінні охороною земель. Організація системи моніторингу та контролю за станом земельних ресурсів. Розробка стратегій поствоєнного планування для забезпечення стійкого розвитку територій. Врахування екологічних, соціальних та економічних аспектів у плануванні. Роль сучасних технологій у моніторингу та управлінні охороною земель.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин у тому числі			
		усього		
			л	пр
Тема 1. Земельні відносини та їх регулювання.	10	1	1	8
Тема 2. Законодавство у сфері земельних відносин України.	10	1	1	8
Тема 3. Об'єкти та суб'єкти земельних відносин.	10	2	1	7
Тема 4. Склад та цільове призначення земель України.	10	2	1	7
Тема 5. Використання земель різного цільового призначення.	10	2	1	7
Тема 6. Наукові основи управління земельними ресурсами.	10	2	1	7
Тема 7. Управління земельними ресурсами в сучасних умовах.	10	2	2	6
Тема 8. Управління землями природно-заповідного фонду.	10	2	2	6
Тема 9. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.	10	2	2	6
Тема 10. Управління землями історико-культурного призначення.	10	2	2	6
Тема 11. Управління землями з особливим режимом використання.	10	2	2	6
Тема 12. Управління охороною земель.		2	2	6
Усього годин	120	22	18	80

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин денна форма			
Тема 1. Земельні відносини та їх регулювання.	1			
Тема 2. Законодавство у сфері земельних відносин України.	1			
Тема 3. Об'єкти та суб'єкти земельних відносин.	1			
Тема 4. Склад та цільове призначення земель України.	1			
Тема 5. Використання земель різного цільового призначення.	1			
Тема 6. Наукові основи управління земельними ресурсами.	1			
Тема 7. Управління земельними ресурсами в сучасних умовах.	2			
Тема 8. Управління землями природно-заповідного фонду.	2			
Тема 9. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.	2			
Тема 10. Управління землями історико-культурного призначення.	2			
Тема 11. Управління землями з особливим режимом використання.	2			
Тема 12. Управління охороною земель.	2			
Разом	18			

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин денна форма
Тема 1. Земельні відносини та їх регулювання.	8
Тема 2. Законодавство у сфері земельних відносин України.	8
Тема 3. Об'єкти та суб'єкти земельних відносин.	7
Тема 4. Склад та цільове призначення земель України.	7
Тема 5. Використання земель різного цільового призначення.	7
Тема 6. Наукові основи управління земельними ресурсами.	7
Тема 7. Управління земельними ресурсами в сучасних умовах.	6
Тема 8. Управління землями природно-заповідного фонду.	6
Тема 9. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.	6
Тема 10. Управління землями історико-культурного призначення.	6
Тема 11. Управління землями з особливим режимом використання.	6
Тема 12. Управління охороною земель.	6
Разом	80

10. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання		Назви тем	Форми контролю
РН 3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.		T7-T12	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний залік)
РН 4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.		T1-T12	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний залік)
РН 6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.		T1-T2	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний залік)
РН15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.		T6-T12	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи, усний залік)

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є

систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Денна форма навчання				
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Усний залік	Разом
Тема 1. Земельні відносини та їх регулювання.	5				
Тема 2. Законодавство у сфері земельних відносин України.	5	5			
Тема 3. Об'єкти та суб'єкти земельних відносин.	5				
Тема 4. Склад та цільове призначення земель України.	5		5		
Тема 5. Використання земель різного цільового призначення.	5	5			
Тема 6. Наукові основи управління земельними ресурсами.	5				
Тема 7. Управління земельними ресурсами в сучасних умовах.	5	5		10	100
Тема 8. Управління землями природно-заповідного фонду.	5				
Тема 9. Управління землями оздоровчого та рекреаційного призначення.	5		5		
Тема 10. Управління землями історико-культурного призначення.	5		5		
Тема 11. Управління землями з особливим режимом використання.	5		5		
Тема 12. Управління охороною земель.	5				
Разом	60	20	10	10	100

Шкала та критерій оцінювання результатів навчання

Шкала та критерій оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Бали	Критерій оцінювання
0	здобувач вищої освіти був відсутній на практичній роботі чи не надав результатів її виконання

1	відсутність результатів, отриманих у ході проведення практичної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
3	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
4	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене у повному обсязі, звіт роботи не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерій оцінювання
0	здобувач вищої освіти не надав результатів виконання завдань самостійної роботи
1	відсутність результатів самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
3	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
4	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5	виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, звіт не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Бали	Критерій оцінювання
5	Здобувачем надана повна відповіль у письмовій формі (не менше 90% потрібної інформації)
4	Здобувачем надана достатньо повна відповіль у письмовій формі (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповіль з незначними неточностями.
3	Здобувачем надана неповна відповіль у письмовій формі (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
2	Здобувачем надана коротка відповіль у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)
1	Здобувачем надана коротка відповіль у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 15% потрібної інформації)
0	Здобувач освіти відсутній на контрольній роботі

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на заліку

Вид завдання	Бали	Критерій оцінювання
Теоретичне питання № 1	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

	1	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	2	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхневе засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	3	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	4	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Теоретичне питання № 2	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	2	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхневе засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	3	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	4	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Всього (максимальна)		10

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено у процесі реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери або ноутбуки, під'єднані до мережі Internet. Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi. Мультимедійне обладнання (проектор).

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

1. Щодо термінів виконання та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та

підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

2. Щодо академічної добросердечності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної добросердечності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

3. Щодо відвідування занять: навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

4. Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

5. Щодо оскарження результатів оцінювання: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільногоВрегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються

відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Земельний кодекс України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та держрегуляції у сфері земельних відносин» від 28.04.2021, № 1423-IX.
3. Радзій В. Ф. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій. Луцьк : Вол. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 130 с.
4. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій (для магістрів спеціальності 193 Геодезія та землеустрої) / І. С. Гlushenкова, Т. В. Анопрієнко, І. В. Кошталда, О. М. Трегуб; Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 85 с.
5. Управління земельними ресурсами та землекористуванням: базові засади теорії, інституціоналізації, практики: монографія / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Р.М. Курильців, Т.М. Прядка, Н.А. Третяк; [за заг. ред. А.М. Третяка]. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. 227 с.

Додаткова література

1. Горлачук В. В. Управління земельними ресурсами : Практикум для студентів спеціальності 193 Геодезія та землеустрої. В. В. Горлачук, О. В. Лазарєва. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 88 с.
2. Дорош Й. М. Теоретико-методологічні засади формування обмежень у використанні земель та обтяжень прав на земельні ділянки: монографія. Й.М. Дорош, О.С. Дорош. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 656 с.
3. Чувпило В. В. Управління земельними ресурсами: зарубіжний досвід. Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління, 2014. № 3. С. 235–242.
4. Чувпило В. В. Програмний підхід у регулюванні земельних відносин на місцевому рівні. Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління. 2014. № 1. С. 419–428.
5. Шарий Г.І., Чувпило В.В, Юрко І.А., Максименко О.А. Експертна грошова оцінка земель: міжнародний досвід, недоліки та шляхи вдосконалення в Україні. Землевпорядний вісник. 2019. № 1. С. 14–19.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру. Режим доступу до ресурсу: <http://land.gov.ua>.
2. Децентралізація в Україні. Режим доступу до ресурсу. <https://decentralization.gov.ua/>.
3. Геопортал Містобудівний кадастр Києва. Режим доступу до ресурсу: <https://mkk.kga.gov.ua/>.
4. Публічна кадастрова карта України. Режим доступу до ресурсу: <https://map.land.gov.ua/?cc=3461340.1719504707>.
5. Про затвердження положень про територіальні органи Держгеокадастру: Наказ Мінагрополітики від 25 жовтня 2016 р.за № 1391/29521 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1391-16>